

paa hvem Bestemmelserne i § 6 skulde overføres, men saa forekommer det mig ganske vist, at saa bliver det meningsløst.

Som jeg sagde til at begynde med, erkender vi fra Venstres Side, at visse Ændringer i den gældende Aktielov er nødvendige, og vi er ogsaa villige til at arbejde med paa det Forslag, der her er fremsat. Men jeg gentager, at jeg ikke tilsiger hurtig Behandling, selv om vi naturligvis, det tør jeg sige, ikke ønsker at sinke Lovforslaget. Paa et saa vigtigt Omraade som det, der er Tale om, gælder det først og fremmest om, at det bliver en grundig Behandling og en velvillig Behandling, og det kan jeg tilsige paa Partiets Vegne.

Sven: Det Lovforslag, der her forelægges til Behandling, er i det væsentlige ensartet med det Lovforslag, der blev fremsat i Landstinget i Samlingen 1923—24. Ved den Behandling, der da fandt Sted i det andet høje Ting, udtalte det konservative Folkepartis Ordfører sig om de Synspunkter, der burde være ledende ved Lovgivningen om Aktieselskaber, nemlig at der vel fra det offentlige Side burde gives betryggende, men ikke trykkende Kontrolbestemmelser, at Aktieselskabsformen ikke burde hemmes ved uhensigtsmæssige Regler, og at man ikke maatte binde det frie Næringsliv mere end lige nødvendigt. Det vil derfor kunne forstaas, at vi stiller os ikke saa lidt kritiske overfor det her til Behandling værende Lovforslag, saa meget mere som den højtærede Minister ikke har indskænket sig til at forelægge det tidligere Lovforslag, der allerede i sig selv var noget utilfredsstillende for os, men har fremsat det i en ny og alt andet end forbedret Udgate; denne Bessermachen maa forekomme os at gøre Lovforslaget end ydermere betænkeligt.

Om selve Nyttens af Aktieselskabsformen i det moderne Samfund er der formentlig ingen Tvivl, ja, dens Uundværlighed er vel ogsaa almindelig indrømmet. I sit Væsen er Aktieselskabsformen da ogsaa saare demokratisk, og man skulde derfor tro, at Formen paa Forhaand havde den nuværende Styrelses Bevaagenhed; og navnlig maatte det da gælde de smaa Aktieselskaber, al den Stund en Mand med smaa Midler maa have den samme Ret til at begrænse sin Risiko som Storkapitalen. Dette synes imidlertid den højtærede Ministers Forslag ikke helt at bære Vidnesbyrd om. I det hele taget faar man det Indtryk af Lovforslaget, at Aktieselskabsformen i sig selv betragtes som noget særdeles farligt, en Slags moralsk Dynamit, som man

i høj Grad maa være paa Vagt overfor. Man kunde mest passende karakterisere Stillingen ved at sige, at efter Lovforslaget betragtes Aktieselskaber som et nødvendigt Onde, der derfor paa alle Leder og Kanter bør kontrolleres saa meget som muligt.

Forholdet er vistnok det, at man i visse Kredse har valgt Aktieselskabsformen som Prügelknabe, man udslynger Ordet pro forma om ethvert Aktieselskab, der ikke er i Besiddelse af større Kapitalbasis, og mener, at der heri ligger tilstrækkelig Begrundelse for alle mulige rigoristiske Bestemmelser. Nu er pro forma imidlertid ikke et uartigt Ord; der er nemlig meget pro forma her i Livet, som er ganske legitimt. Hele Kommissionsforholdet er faktisk en ren og skær Proforma-Konstruktion, og der er ikke et eneste fornuftigt Menneske, som derfor vil forlange Kommissionsinstitutionen afskaffet. Ved Kommissionsforholdet ræsonnerer man nemlig meget fornuftigt saaledes, at den, der indlader sig med en Kommissionær, ved, hvad han gør, og derfor ikke bagefter, naar det viser sig, at Kommissionæren i Realiteten er optraadt for denne eller hin Trediemand, med nogen som helst Virkning, hverken med moralsk eller juridisk Ret, kan holde sig til denne. Og paa tilsvarende Maade stiller det sig ved Aktieselskaber: i Stedet for de Folk, som egentlig ejer Aktieselskabet, konstituerer man et særligt, formueretligt Begreb: Aktieselskabet. Dette er og maa naturligvis for saa vidt siges at være pro forma; men heroverfor kan ikke med Rette indvendes noget, naar det blot overfor Trediemand, der indlader sig med Selskabet, paa utvetydigt Maade fremgaar, at det er et Aktieselskab, for hvis Forpligtelser kun visse Formuedele hæfter. Kun saafremt Aktieselskabsformen misbruges derved, at man overfor Trediemand giver det Udseende af, at Aktieselskabets Kapitalbasis er af anden Beskaffenhed end opgivet til de offentlige Registre, er der Grund til at skride ind.

Vi ønsker ikke Tøjlesløshed i Aktieselskabsformen, og vi medvirker gerne til en Aktieselskabslovgivning, som kan udelukke enhver Svindel, og som kan forhindre, at Folk i begrundet god Tro narres; men vi ønsker ikke en Selskabslovgivning, der skyder over Maalet og virker generende overfor de legitime Selskaber og hemmende overfor en naturlig og sund Udvikling af Aktieselskabsformen, og navnlig maa vi naturligvis tage Afstand fra alle de Bestemmelser i nærværende Lovforslag, som tenderer i Retning af at berede Jordbunden for en Socialisering af Aktieselskaber.